

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE ISTORIE
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Civilizații preistorice și antice pe teritoriul României						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. NELU ZUGRAVU/ Conf. Dr. VASILE COTIUGA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. NELU ZUGRAVU/ Lect. Dr. ANDREI ASANDULESEI						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare*	E	2.7 Regimul disciplinei**	Ob

*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

**OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	6	3.2 curs	3	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	84	3.5 curs	42	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					6
Examinări					10
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual*					66
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Nu este cazul

6. Obiective

- cunoașterea marilor perioade de evoluție istorică a spațiului carpato-dunărean din Antichitate până la începuturile Evului Mediu;
- încadrarea proceselor și fenomenului istorice din spațiul românesc în contextul istoriei antice și postantice regionale și universale și depistarea aspectelor particulare ale celor dintâi;
- formarea limbajului de specialitate;
- însușirea bibliografiei minimale de specialitate.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci.
- Studentul/absolventul descrie și stabilește conexiuni între teorii și perspective istoriografice și compară fenomene istorice complexe.
- Studentul/absolventul descrie și clasifică conceptele fundamentale și terminologia specifică privind evenimentele și fenomenele istorice în funcție de epocă și spațiu.
- Studentul/absolventul operează distincții cu privire la relațiile de cauzalitate dintre evenimente și fenomene istorice.
- Studentul/absolventul descrie tipologia și caracteristicile surselor istorice și identifică sursele istorice.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Introducere în studiul civilizațiilor preistorice de pe teritoriul României	Expunere	3 ore. Istoria Românilor, vol. I, Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010];
Epoca vânătorilor și culegătorilor. Paleoliticul pe teritoriul României	Expunere	3 ore. Istoria Românilor, vol. I, Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010];
Primii agricultori ai Europei. Neoliticul pe teritoriul României	Expunere	3 ore. Istoria Românilor, vol. I, Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010];
Cuprul și primii metalurghi în spațiul balcanic. Eneoliticul pe teritoriul României	Expunere	3 ore. Istoria Românilor, vol. I, Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010];
Emergența Europei antice. Fenomenul de indo-europenizare în spațiul nord balcanic	Expunere	3 ore. Istoria Românilor, vol. I, Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010];
Războinicii epocii bronzului în spațiul carpatic.	Expunere	3 ore. Istoria Românilor, vol. I,

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
		Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010];
Civilizația primei epoci a fierului pe teritoriul României	Expunere	3 ore. Istoria Românilor, vol. I, Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010];
Civilizația greacă pe teritoriul României	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	3 ore. Istoria Românilor, vol. I, Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010];
Civilizația geto-dacică (I+II)	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	6 ore. Istoria Românilor, vol. I, Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010];
Civilizația romană pe teritoriul României (I): cucerirea romană și consecințele ei imediate: formarea și istoria provinciilor Moesia Inferior și Dacia	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	3 ore. Istoria Românilor, vol. II, București, 2001 [2010];
Civilizația romană pe teritoriul României (II): consecințele de lungă durată ale cuceririi romane: romanizarea, formarea romanității orientale; etnogeneza românilor	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	3 ore. Istoria Românilor, vol. II, București, 2001 [2010];
Civilizația romano-bizantină pe teritoriul României: Dobrogea (provincia Scythia Minor) în secolele IV-VII	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	3 ore. Istoria Românilor, vol. II, București, 2001 [2010];
Civilizația post-romană și „barbară” pe teritoriul României	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	3 ore. Istoria Românilor, vol. II, București, 2001 [2010];

Bibliografie

Istoria Românilor, vol. I, Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010]; vol. II, Daco-romani, romanici, alogeni, București, 2001 [2010].
 Cunliffe, B., (ed.), The Oxford Illustrated History of Prehistoric Europe, Oxford University Press, 2001.
 Dumitrescu, Vl., Vulpe, Al., Dacia înainte de Dromichetes, București, 1988.
 Petolescu, C. C., Dacia - un mileniu de istorie, București, 2010.
 Petolescu, C. C., Formarea poporului român și a limbii române, București, 2019.
 Preda, C. (coord.), Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României, București, vol. I (A-C), 1994; vol. II (D-L), 1996; vol. III (M-Q), 2000.
 Ursulescu, N., Începuturile istoriei pe teritoriul României, Iași, 2002.
 Vulpe, Al., Protoistoria României, București, 2020.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Seminarii introductive	Conversația	
Materialitatea și spiritualitatea în Paleolitic pe teritoriul României	Conversația	
Manifestări culturale în Neolitic pe teritoriul României	Conversația	
Evoluția culturală în Eneolitic pe teritoriul României	Conversația	
Civilizații ale epocii bronzului pe teritoriul României	Conversația	
Prima epocă a fierului pe teritoriul României	Conversația	
Grecii din Pontul Stâng. Raporturile politice greco-getice în epoca elenistică. Interpretări de texte	Expunerea; comentarea și interpretarea izvoarelor epigrafice și literare; conversația; explicația	3 ore. Istoria Românilor, vol. I, Moștenirea timpurilor îndepărtate, București, 2001 [2010];
Religia geților. Comentariu de text	Expunerea; comentarea și interpretarea	3 ore.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
	izvoarelor literare; conversația; explicația	Dan Dana, Fontes ad Zalmoxin pertinentes. Izvoare privitoare la Zalmoxis, Iași, 2011
Izvoarele războaielor daco-romane (I): Columna lui Traian	Expunerea; comentarea și interpretarea reliefului istoriat al Columnei, a izvoarelor literare, epigrafice, numismatice, arheologice; conversația.	3 ore. Vulpe, R., Columna lui Traian, monument al etnogenezei românilor, București, 1988; ed. engleză, București, 2002.
Izvoarele războaielor daco-romane (II): Monumentul de la Adamclisi	Expunerea; comentarea și interpretarea monumentului triumfal de la Adamclisi, a izvoarelor literare, epigrafice, numismatice, arheologice; conversația.	3 ore. Petolescu, C. C., Dacia și Imperiul Roman. De la Burebista până la sfârșitul Antichității, București, 2000.
Părăsirea Daciei de către romani în lumina izvoarelor literare: context istoric, caracter, consecințe, istoriografie	Expunerea; comentarea și interpretarea izvoarelor literare; conversația.	3 ore. Petolescu, C. C., Dacia și Imperiul Roman. De la Burebista până la sfârșitul Antichității, București, 2000.
Creștinismul pe teritoriul României în secolele III-VIII	Expunerea; comentarea și interpretarea izvoarelor literare, epigrafice și arheologice; conversația.	3 ore. Zugravu, N., Geneza creștinismului popular al românilor, București, 1997.
Etnogeneza românilor	Expunerea; comentarea și interpretarea izvoarelor literare, epigrafice și arheologice; conversația.	3 ore. Zugravu, N., Istoria romanității nord-dunărene (secolele II-VIII). Contribuții la etnogeneza românilor, Iași, 1994.

Bibliografie

Comșa, E., Neoliticul pe teritoriul României. Considerații, București, 1987.
Cotiugă, V., Locuințele eneolitice de pe teritoriul României, 2015.
László, A., Începuturile epocii fierului la est de Carpați, București, 1994.
Păunescu, Al., Evoluția uneltelor și armelor de piatră cioplită descoperite pe teritoriul României, București, 1970.
Petolescu, C. C., Dacia și Imperiul Roman. De la Burebista până la sfârșitul Antichității, București, 2000.
Ursulescu, N., Contribuții privind neoliticul și eneoliticul din regiunile est-carpătice ale României, vol. I, Iași, 2000.
Vulpe, R., Columna lui Traian, monument al etnogenezei românilor, București, 1988; ed. engleză, București, 2002.
Zugravu, N., Istoria romanității nord-dunărene (secolele II-VIII). Contribuții la etnogeneza românilor, Iași, 1994.
Zugravu, N., Geneza creștinismului popular al românilor, București, 1997.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul acestei discipline este coroborat cu așteptările comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului (muzee, institute de arheologie și istorie, unități școlare, agenții de turism, direcții județene ale patrimoniului etc.). Cursul urmărește să ofere studenților o mai bună pregătire în domeniu, înțelegerea fenomenelor istorice aferente temei, precum și dobândirea de competențe profesionale specifice.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)	30
Curs	Forma de evaluare		Verificare mixtă
	Pondere		50

	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale	Da		
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Verificare scrisă periodică	50	Da
		Verificare orală periodică	50	Da
Seminar / Laborator	Forma de evaluare	Verificare mixtă		
	Pondere	50		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale	Da		
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Test	50	Da
		Referat	25	Da
Proiect		25	Da	

10.2 Evaluare finală	Pondere (max. 70%)	70
	Forma de evaluare	Verificare mixtă finală

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)

Curs: Evaluare pe parcurs (scris și oral).
Seminar: prezență (80% prezență obligatorie pentru acceptarea în examen; absența presupune refacerea activității seminariale).

10.4 Standard minim de performanță

Participarea la discuții, calitatea lucrării seminariale și a referatului, însușirea noțiunilor de bază, observațiile personale.

Data completării, Prof. Dr. NELU ZUGRAVU/ Conf. Dr. VASILE COTIUGA

Titular de curs, Prof. Dr. NELU ZUGRAVU/ **Titular de seminar,** Lect. Dr. ANDREI ASANDULESEI

Data avizării în departament,

Director de departament, Conf. Dr. ADRIAN VITALARU